

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 4315/2020
08.10.2020. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија Слађане Накић Момировић, председника већа, Добриле Страјина и Марине Милановић, чланова већа, у правној ствари тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Верица Манић, адвокат из ..., против тужених ББ из ... и мал. ВВ из ..., чији је законски заступник мајка ГГ из ..., чији је заједнички пуномоћник Драган Митровић, адвокат из ..., ради престанка издржавања, одлучујући о ревизији тужених изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж2 149/2020 од 19.03.2020. године, у седници одржаној 08.10.2020. године, донео је

ПРЕСУДУ

ДЕЛИМИЧНО СЕ УСВАЈА ревизија тужених и **ПРЕИНАЧУЈУ** пресуда Апелационог суда у Нишу Гж2 149/2020 од 19.03.2020. године и пресуда Основног суда у Нишу П2 515/19 од 04.12.2019. године у делу који се односи од када престаје обавеза тужиоца да туженима даје издржавање, тако што се утврђује да је обавеза тужиоца да даје издржавање туженима престала 16.05.2019. године, а **ОДБИЈА СЕ**, као неоснован захтев тужиоца којим је тражио да се утврди да је његова обавеза да даје издржавање туженима престала 06.02.2017. године, док се у преосталом делу ревизија тужених изјављена против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж2 149/2020 од 19.03.2020. године **ОДБИЈА**, као неоснована.

Свака странка сноси своје трошкове поступка по ревизији.

Образложење

Пресудом Основног суда у Нишу П2 515/19 од 04.12.2019. године, ставом првим изреке, усвојен је захтев тужиоца. Ставом другим изреке, утврђено је да је 06.02.2017. године престала обавеза тужиоца утврђена пресудом Основног суда у Нишу П2 1394/15 од 16.06.2016. године, да на име доприноса за издржавање тужених, као својих унука и то ББ плаћа месечно износ од 9.000,00 динара, а малолетне ВВ 6.000,00 динара, почев од 14.06.2016. године, као дана доношења пресуде па убудуће док ова обавеза по закону траје, уплатом преко поште законском заступнику малолетне деце мајци ГГ до 10-тог у месецу за претходни месец, услед престанка законских разлога за давање

издржавања, као и наступања законских разлога за престанак издржавања. Ставом трећим изреке, одлучено је да свака странка сноси своје трошкове поступка.

Пресудом Апелационог суда у Нишу Гж2 149/2020 од 19.03.2020. године, ставом првим изреке, одбијена је, као неоснована жалба тужених и потврђена првостепена пресуда. Ставом другим изреке одбијен је захтев тужиоца за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужене су благовремено изјавиле ревизију, из свих законом прописаних разлога.

Тужилац је поднео одговор на ревизију.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду на основу члана 408. Закона о парничном поступку – ЗПП („Службени гласник РС“, бр. 72/11, 87/18) и утврдио да је ревизија тужених делимично основана.

У спроведеном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је деда по оцу тужених. Правноснажном пресудом тужилац је обавезан да на име издржавања тужених, својих унука, даје месечно и то на име издржавања тужене ББ 9.000,00 динара, а на име издржавања тужене мал. ВВ 6.000,00 динара, почев од 14.06.2016. године. Пресудом Апелационог суда у Нишу Гж2 313/18 од 16.01.2019. године укинута је пресуда Основног суда у Нишу П2 1002/17 од 27.03.2018. године и обавезан је ДД, отац овде тужених да на име издржавања даје ББ 9.000,00 динара, а ВВ 6.000,00 динара, почев од 12.05.2015. године. Тужена ББ рођена је године, активно се бави спортом, због чега је ... разред ...завршила у својству ванредног ученика школске 2018/2019. године, и даље има статус ванредног ученика и сада је ванредни ученик ... разреда ... школске 2019/2020. године. Тужена ВВ рођена је године. Мајка тужених не поседује имовину и незапослена је. Тужилац је власник две породичне стамбене зграде у КО ..., корисник пензије у висини од 47.672,71 динар и има одбитке за кредите од 7.500,00 динара, 7.150,00 динара и 474,00 динара месечно. Од доношења правноснажне пресуде којом је обавезан тужилац да даје издржавање туженима промениле су се околности у том смислу што је отац тужених сада у могућности да даје издржавање туженима, јер је у време када је утврђена обавеза тужиоца био на издржавању казне у затвору и није могао да даје издржавање туженима.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, по налажењу Врховног касационог суда, нижестепени судови су правилно применили материјално право, члан 167. став 2. тачка 1. и 2. Породичног закона („Службени гласник РС“, бр. 18/05), када су закључили да су се испунили услови за престанак обавезе тужиоца да даје издржавање туженима и правилна је одлука којом је усвојен захтев тужиоца и утврђено да је престала његова обавеза да даје издржавање туженима.

Чланом 154. став 2. Породичног закона прописано је да малолетно дете има право на издржавање од других крвних сродника у правој усходној линији ако родитељи нису живи или немају довољно средстава за издржавање. Чланом 155. став 3.

истог закона прописано је да пунолетно дете у смислу става 1. и 2. овог члана има право на издржавање од крвних сродника у правој усходној линији сразмерно њиховим могућностима ако родитељи нису живи или ако немају довољно средстава за издржавање. Чланом 167. ставом 2. тачком 1. Породичног закона прописано је да издржавање може да престане: када поверилац издржавања стекне довољно средстава за издржавање, осим ако поверилац издржавање није малолетно дете; док је тачком 2. истог става прописано да када дужник издржавања изгуби могућност за давање издржавања или давање издржавања постане за њега очигледно неправично, осим ако поверилац издржавања није малолетно дете.

Код утврђеног да је тужилац деда по оцу тужених, да је обавеза тужиоца да даје издржавање туженима утврђена у време када је отац тужених био на издржавању казне у затвору, односно када није имао средства да даје издржавање туженима, да је у међувремену установљена обавеза оца тужених да даје издржавање туженима и то укупно 15.000,00 динара месечно, почев од 12.05.2015. године па убудуће, па како је обавеза тужиоца да даје издржавање туженима управо утврђена, јер отац тужених није имао средства да даје издржавање туженима, то је правилан закључак нижестепених судова да су се испунили услови за престанак издржавања, имајући у виду да су се промениле околности на основу којих је донета претходна одлука, правилном применом члана 167. став 2. тачка 1. и 2. Породичног закона.

Врховни касациони суд налази да су без утицаја на другачију одлуку у овој правној ствари наводи ревизије којима се указује да је тужилац и даље у могућности да даје издржавање туженима и да је суд, који је одлучивао о обавези оца тужених да даје издржавање туженима управо имао у виду обавезу тужиоца да даје издржавање туженима, као и да су се околности на страни тужених у међувремену промениле, с обзиром да су им потребе веће. Наводи су неосновани, с обзиром на то да је обавеза тужиоца, деде по оцу тужених, управо утврђена јер један од родитеља, односно отац тужених у то време није имао средства да даје издржавање, па како је у међувремену стекао могућност да даје издржавање, што је утврђено правноснажном пресудом, то су се испунили услови за престанак обавезе тужиоца, као деде тужених да даје издржавање туженима. Без утицаја су на другачију одлуку наводи ревизије да је суд приликом одлучивања о висини обавезе издржавања оца тужених имао у виду и обавезу тужиоца, односно деде тужених, будући да тужене могу да траже промену висине издржавања оца. Осим тога право малолетног детета и пунолетног детета на издржавање од других крвних сродника у правој усходној линији постоји у ситуацији ако родитељи нису живи или немају довољно средстава за издржавање, а код утврђеног да је отац тужени у могућности да даје издржавање туженима, односно стекао могућност да даје издржавање туженима, то је и престало право тужених да од тужица, као деде траже издржавање.

Међутим, не може се прихватити као правилан закључак нижестепених судова да је обавеза тужиоца престала 06.02.2017. године, с обзиром да су нижестепени судови одлучујући од када престаје обавеза издржавања неправилно применили материјално право.

Чланом 167. Породичног закона прописано је када издржавање престаје. С обзиром на то да у овом случају издржавање није престало истеком времена на које је издржавање одређено, већ на захтев тужиоца, јер је отац тужених стекао могућност односно средства да даје издржавање туженима, то обавеза није престала по сили

закона, већ на захтев тужиоца, због чега тужилац може захтевати престанак обавезе издржавања од подношења тужбе. Како је тужилац тужбу поднео 16.05.2019. године, то се једино од тада може утврдити престанак обавезе тужиоца да даје издржавање туженима, са којих разлога је Врховни касациони суд преиначио нижестепене одлуке и утврдио да је обавеза тужиоца престала даном подношења тужбе, односно 16.05.2019. године.

Са напред наведених разлога, на основу члана 416. став 1. и 414. став 1. ЗПП одлучено је као у ставу првом изреке.

Одлука о трошковима поступка донета је применом члана 165. ЗПП и члана 207. Породичног закона, а водећи рачуна о разлозима правичности.

**Председник већа - судија
Слађана Накић Момировић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић